

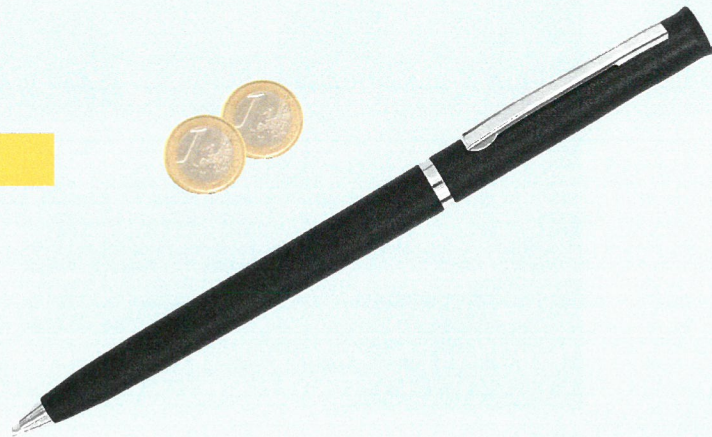
Hoofdstuk 5

Examen doen

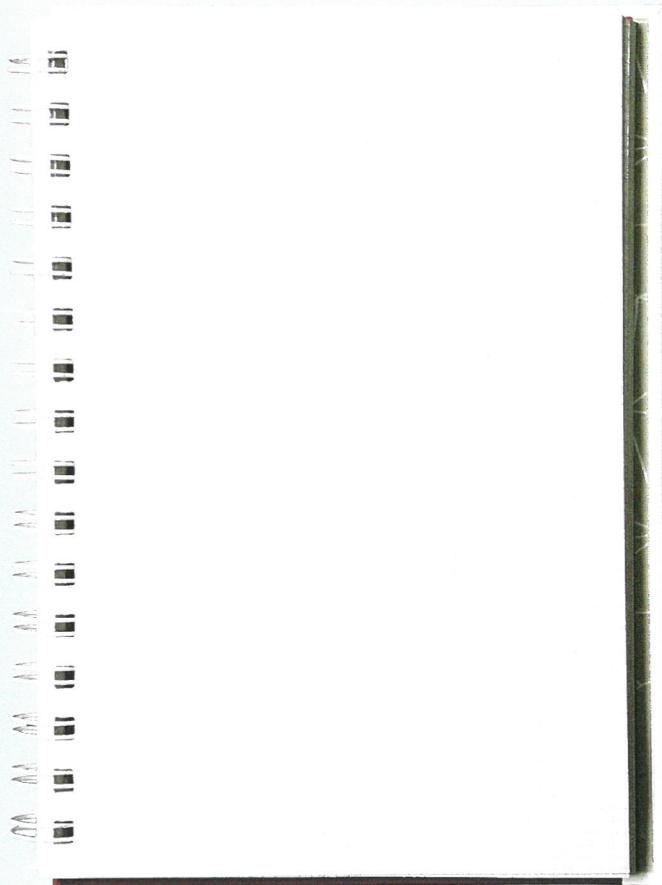

THEORIE

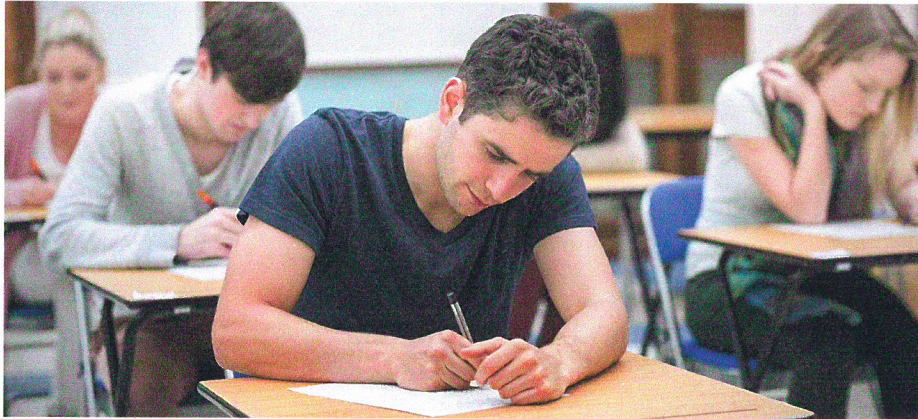
5.1 Examen doen 120

5.1 Examen doen

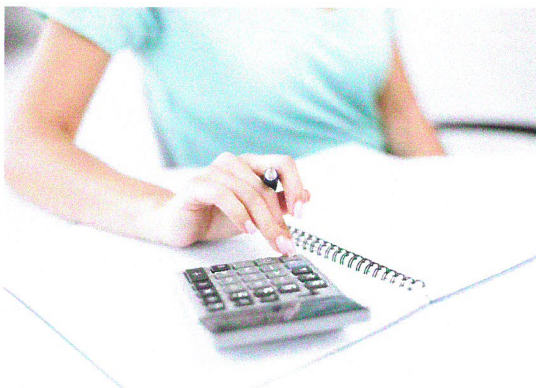
In het derde en vierde leerjaar van je opleiding krijg je te maken met toetsen en examens, die samen leiden naar het diploma. Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen en het centraal examen. Dit laatste wordt ook wel CSPE genoemd: Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen.

Afb. 5.1

HET SCHOOLEXAMEN

Het schoolexamen begint al in het derde leerjaar en gaat verder in het vierde leerjaar. Je krijgt van je school het examenreglement en een programma van toetsing en afsluiting. Daarin staat per vak aangegeven wanneer je een werkstuk, een toets, een prestatie of een opdracht moet maken en waar deze over gaat. Zo krijg je aan het begin van het derde leerjaar al een goed beeld van wat je per vak allemaal moet doen. In het derde en vierde leerjaar krijg je ook allerlei soorten toetsen. Samen vormen ze het schoolexamen. Welke toetsen je krijgt hangt af van de vakrichting en leerweg.

Afb. 5.2

Toetsen

De belangrijkste soort toetsen zijn:

1. **Schriftelijke en/of mondelinge toetsen** Voor elk vak krijg je een aantal schriftelijke en/of mondelinge toetsen. In deze toetsen wordt beoordeeld wat je allemaal hebt geleerd.
2. **Praktische opdrachten** Voor sommige vaardigheden krijg je een serie praktische opdrachten. Je moet dan bijvoorbeeld een werkstuk of een product maken of een presentatie geven. Er wordt daarbij niet alleen naar het eindproduct gekeken, maar ook naar hoe heb je het aangepakt.
3. **Handelingsopdrachten** Sommige onderdelen doe je om te oefenen. Je krijgt er dan geen cijfer voor. Vaak moet je daarover een verslag schrijven, een vragenlijst invullen of heb je een gesprek met de docent over wat je geleerd hebt.
4. **Sectorwerkstuk** Het sectorwerkstuk gaat over een onderwerp dat past bij de sector die je hebt gekozen. Met zo'n werkstuk laat je zien dat je alles wat je geleerd hebt ook echt kunt toepassen.

De resultaten van al die onderdelen worden bijgehouden in je examendossier.

CENTRAAL EXAMEN OF CSPE

Als je in het vierde leerjaar zit doe je vanaf april of mei centraal examen. Dit zijn de officiële, landelijke examens die je tot slot aflegt. Het centraal examen bestaat uit een aantal onderdelen. De organisatie van het centraal examen wordt uitgelegd in de examenregeling van de school.

Het centraal examen (CSPE) geldt alleen voor de beroepsgerichte vakken.

Het bestaat uit praktijkopdrachten met theorievragen. Theorievragen worden meestal via de computer afgenomen.

Oefenen met minitoetsen voor het cspe kan via <http://oefenen.facet.onl>

Er zijn veel websites met informatie over de examens. De belangrijkste is: Mijneindexamen.nl. Op deze site krijg je je examenrooster en informatie over de te gebruiken hulpmiddelen. Ook staan er oefenexamens, algemene regels en tips.

EEN GOEDE VOORBEREIDING IS HET HALVE WERK

Hieronder staat informatie over wat je mee mag/moet nemen naar het centraal examen.

Wat je mee moet nemen naar het examen

- twee pennen (blauw of zwart schrijvend) om het examenboekje te kunnen invullen (één als reserve)
- een potlood voor het maken van tekeningen en gum in geval iets niet goed is
- een rekenmachine voor het rekenwerk (eventueel ook de handleiding)
- markeerstift om aan te kunnen geven wat de kern van een tekst is

- minstens twee kleurpotloden (rood en blauw) om een schema of tekening te kunnen inkleuren
- een geo-driehoek of een liniaal en een passer voor het tekenwerk

Wat je niet mee mag nemen

- telefoon, tablet, laptop of een ander device; als je een computer nodig hebt dan zorgt de school daarvoor
- kladpapier en millimeterpapier om berekeningen en tekeningen te maken of om je antwoorden te formuleren; kladpapier en millimeterpapier wordt door de school verstrekt
- Let op: Een woordenboek Nederlands mag je niet meenemen.

Je voorbereiden

Hoe kan je je goed voorbereiden op het examen? Hier enkele tips:

- zorg dat je goed uitgerust bent
- zorg dat je ruim op tijd op school bent
- lees zodra het examen is begonnen eerst het hele onderdeel door, zodat je weet wat je te wachten staat
- werk stap voor stap en vink af wat je af hebt
- formuleer je antwoorden eerst op kladpapier en neem het daarna over in je examenboekje
- voordat je je spullen inlevert: controleer of je alles ingevuld hebt

Opmerking: vraag je docent in de periode voorafgaand aan het examen of je een examenboekje van een eerder jaar mag inzien, dan heb je een beeld van hoe een examen eruit ziet. Hieronder staan vier pagina's van een oud examen met enkele aanwijzingen.

The image shows the cover page of an exam booklet. The title is 'Examen VMBO-GL 2016' in bold black text. Below the title, it says 'gedurende 260 minuten'. A black horizontal bar contains the text 'profielvak groen – CSPE GL' in white. Below this bar, there are two lines for 'Naam kandidaat' and 'Kandidaatnummer'. Further down, it says 'Bij dit examen horen bijlagen en digitale bestanden.' At the bottom, there is a paragraph of instructions: 'Dit examen bestaat uit 26 opdrachten. Voor dit examen zijn maximaal 105 punten te behalen. Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.' At the very bottom left, there is a small reference code 'GP-2000-1-16-1-e'. Two blue arrows point from external text boxes to the form. The first arrow points to the name and candidate number fields, with the text 'Vul je naam en kandidaatnummer in.' The second arrow points to the instructions paragraph, with the text 'Lees de informatie zodat je enigzins weet wat je te wachten staat.'

Examen VMBO-GL
2016

gedurende 260 minuten

profielvak groen – CSPE GL

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Bij dit examen horen bijlagen en digitale bestanden.

Dit examen bestaat uit 26 opdrachten.
Voor dit examen zijn maximaal 105 punten te behalen.
Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.

GP-2000-1-16-1-e

Vul je naam en kandidaatnummer in.

Lees de informatie zodat je enigzins weet wat je te wachten staat.

Afb. 5.3 Voorkant examenboekje

Onderdeel A

tijdsduur ongeveer 70 minuten

Tijdens dit onderdeel werk je bij een bedrijf (Vink, Kasstraat 7, 3456 DV Eek, info@vink.nl) dat tomaten verwerkt tot verschillende producten. De eigenaar overweegt om ook tomatenchutney (een kruidige tomatenpuree voor bijvoorbeeld op toastjes) te produceren. Je gaat tomatenchutney bereiden en je keurt verschillende chutneys.

Voor deze opdracht heb je bijlage 1 nodig.

In bijlage 1 staat het recept voor het maken van tomatenchutney.

benodigdheden:

- pot van 350 ml met deksel
- de grondstoffen voor tomatenchutney, zie recept
- grammenweegschaal
- vultrechter
- pH-meter

6p 1 Bereid tomatenchutney en vul de pot ermee.

Laat de examiner je werk beoordelen.

GP 2000-f-16-1-a 2 / 21 lees verder >>>

Lees de tekst nauwkeurig door.

Er zijn zes onderdelen die je maakt en je moet een aantal vragen beantwoorden.

Afb. 5.4 Inleiding op het onderwerp

Voor de volgende opdrachten gebruik je de tomatenchutney die je zelf gemaakt hebt.

4p 2 Meet de pH van de chutney. Hoe hoog is de pH?

.....

Chutney is na conserveren door verhitten negen maanden houdbaar. Welke methode van conserveren door verhitting is het meest geschikt voor de pot met chutney en waarom?

.....

.....

Door welke andere conserveringsmethode is de chutney ook lang houdbaar?

.....

3p 3 Voer een organoleptische keuring uit van drie tomatenchutneys. Gebruik hiervoor je eigen chutney en twee andere chutneys.

Vraag aan de examiner welke chutneys je kunt gebruiken.

benodigdheden:

- twee extra tomatenchutneys
- zelfgemaakte tomatenchutney
- servet
- glas water
- theelepels
- schoteltjes
- watervaste stif

Voer de keuring uit door een beetje chutney op een schoteltje te doen en te proeven. Vul de tabel volledig in. Geef cijfers van 1 = slecht tot 10 = uitstekend.

beoordelingsaspecten	chutney 1	chutney 2	chutney 3
uiterlijk			
mondgevoel			
geur			
smaak			
gemiddelde cijfers (met één decimaal)			

GP 2000 1-16-1-0 3 / 21 lees verder ▶▶▶

Je moet bij deze opdracht spullen gebruiken die je aan de docent moet vragen. Soms moet je ook een computer of invulblad gebruiken.

Per opdracht staat vermeld hoeveel punten je er mee kan verdienen.

Afb. 5.5 De opdracht

